

Зоран Пешић Сиџма

ЦРНО-БЕЛИ СВЕТ

“...а ово све око мене
то је црно бијели свијет“

“Црно бијели свијет, црно бијели свијет...”

Важно је коју музику слушате док пишете текст, песму, роман или само обичан мејл пријатељу... Музика вам утопи осећања и покрене нека своја. Музика јесте агресивна, тоталитаристичка уметност. Она вам преузима сва осећања и намеће своја. Готово увек јој се препуштамо, издајемо властита осећања зарад обећавајуће катарзе на крају таласа.

Осамдесетих смо са *Прљавим казалиштем* скакали и певали: “Црно бијели телевизори / ријетки ноћни трамваји / моја *бијела* девојка / увозни ексклузивни програми / мама, тата, пас и кравата...” Све је црно-бело, само је девојка *бела*. То нам је некако јасно само по себи: Жене су одувек биле инспирација, то се у озбиљним уметничким круговима и не поставља као питање. Чак и кад превазиђемо традиционално схватање сексуалности и толерантно бацимо поглед на геј културу остаје на снази универзални природни јинг-јанг закон који женама даје ексклузивно право магијске привлачности. Ослобађањем од мушког шовинизма жене су показале да нису само инспирација мушкарцима него да могу и те како да буду оригиналне уметнице.

Не чекајући посебан пригодан тренутак Уредништво часописа *Градине* је у броју 21 нове серије приредило *џројкан* темат посвећен жени именом *Жена - инспирација, жена - уметник*. Часопис је илустрован цртежима апсолвенткиње и студенткиња завршних година Факултета уметности у Нишу, Марије Ђирић, Јадранке Вукојичић и Милене Михајловић. На корицама је слика Милене Михајловић,

заиста узбудљива слика жене која вас привлачи да отворите часопис и прелистате садржај.

Први блок посвећен је *video jockeyingu*. "VJ-ing представља тоталну уметничку форму која спаја музику, звук, слику и инсталацију. И у овом блоку има жена (Данијела Тордино, Миа Макела, Марцела Занки). Са Тимоти Цегером, Николом Дедићем, Карлосом Катастрофским, Браниславом Милтојевићем, Марком С. Стојановићем, Владимиром Ђорђевићем представљају *VJ-ing као наставак уметничке традиције зајочајне руским конструктивистима*.

Блок прозе почињемо новим рукописом Светислава Басаре који је ове године у Нишу добио награду *Рамонда сербика* која се додељује у оквиру Књижевне колоније *Сићево* за целокупно књижевно дело. Један од наших најзначајнијих писаца овом наградом заокружује свој опус омеђен *Фамом о бициклистима* и најновијим издањем те култне књиге које се појавило ове године. У овом блоку објављујемо и превод прича Фахри Каувара, награђену радио-драму Радмила Пејића, *Аидасове мудре изреке* Ивице Живковића и 'наравно' текстове (наглашавамо) две списатељице, Мирјане Мариншек Николић и Стеване Сремац.

Шта нам је још од жена у овом броју који укупно садржи скоро три стотине страна? Вреди прочитати нове песме Владиславе Војновић и Мирјане Јовелић, одломак из књиге Шошане Фелман *Како читати жену*, есеј Дуње Ђуровић *Женски ликови у Еурипидовим трагедијама* или есеј Наташе Симеуновић *Јавни и заједнички простор*. Жене и уметнице су на разне начине тематски присутне и у текстовима мушкараца, Терија Иглтона, британског професора и теоретичара културе (*Силовање Кларисе*), Каменка Марковића, историчара уметности, који Ежена Делакроа представља као сликара најлепших жена. Критичари - мушкарци прочитали су књиге жена и вредновали критичким текстовима: Симеун Симић писао је о књизи Тање Крагујевић *Жена од њесме*, Доброслав Смиљанић о књизи Бојане Стојановић Пантовић *Бескрајна*, Драган Хамовић о награђеној песми Злате Коцић *Сусрећ на води*, Саша Ђирић о књизи Драгане Младеновић *Асоцијални програм* и Никола Тодоровић о књизи Марине Вукашиновић *Банденеон*.

Препустите се листању и читању *Градине* уз музику која ће вас опустити. Они који су млади могу песму Прљавог казалишта *Црно бијели свијет* да замене њиховом песмом *Све је лако кад си млад* (Све је лако кад си млад / свако одијело добро ти стоји / ма свака рана мање боли / о да, о да, о да / Све је лако кад си млад / лакше окрећеш леђа срећи / баш те брига с ким ћеш лећи / крв и сузе могу тећи.../ . Нама, који нисмо више тако млади, понекад је довољна и обична тишина.